

Legal Alert

Październik 2025 r. | www.skslegal.pl

Od 2026 r. Państwowa Inspekcja Pracy przekształci umowy cywilnoprawne w etat

Rządowy projekt nowelizacji ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy przewiduje, że inspektor PIP będzie mógł stwierdzać, że zleceniobiorca lub samozatrudniony (B2B) pracuje w firmie na etacie.

Inspektor będzie mógł stwierdzać istnienie stosunku pracy, jeśli umowę cywilnoprawną zawarto w warunkach charakterystycznych dla umowy o pracę (czyli obowiązki są świadczone w miejscu i czasie wskazanym przez zatrudniającego oraz pod nadzorem zatrudniającego).

Obecny stan

Obecnie tylko sąd może ustalić istnienie stosunku pracy. Inspektor może zainicjować taką sprawę przed sądem albo skierować niewiążące wystąpienie do zatrudniającego, by zastąpił zlecenie lub umowę B2B etatem.

Decyzja administracyjna

Po zmianach Okręgowy Inspektor Pracy będzie mógł wydać wiążącą decyzję ustalającą stosunek pracy. Zatrudniający lub zatrudniony będzie mógł się odwołać od decyzji OIP. Termin na odwołanie do Głównego Inspektora Pracy to zaledwie 7 dni. Od decyzji GIP będzie można odwołać się do sądu rejonowego (właściwego ze względu na siedzibę OIP) na zasadach określonych w kodeksie postępowania cywilnego.

Skutki decyzji

Po doręczeniu decyzji pracodawca będzie musiał traktować osobę jako pracownika etatowego, stosując Kodeks pracy, naliczając urlop i składki, itp. Decyzje mają mieć rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie skutków od dnia wydania decyzji na przyszłość. Odwołanie od decyzji nie uchyla rygoru natychmiastowej wykonalności, co oznacza traktowanie zatrudnionego jako pracownika przez całe postępowanie odwoławcze.

Retroaktywność

Decyzja może mieć moc wsteczną i ustalać istnienie stosunku pracy od pewnej daty w przeszłości, co oznacza konieczność dopłaty składek za przeszłe okresy (po uprawomocnieniu się decyzji).

Dodatkowe środki

W celu ułatwienia kontroli PIP, ma powstać specjalny kanał do wymiany informacji między PIP, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i Krajową Administracją Skarbową.

Wejście w życie

Zmiany zapowiadane są od stycznia 2026 r. Projekt jest na etapie konsultacji przed wniesieniem do Sejmu. Nowe przepisy będą miały zastosowanie do wszystkich umów cywilnoprawnych obowiązujących w dniu wejścia w życie tych przepisów.

Rekomendacje

W kontekście planowanych zmian, sugerujemy audyt zawartych umów cywilnoprawnych w firmie, ich postanowień, ale także faktycznego sposobu świadczenia usług przez zleceniobiorców lub kontraktorów.

Zapraszamy do kontaktu!

Agnieszka Fedor

Partner, adwokat

☎ +48 505 782 677

✉ agnieszka.fedor@skslegal.pl

Katarzyna Pikiewicz

Starszy prawnik

☎ +48 602 151 583

✉ katarzyna.pikiewicz@skslegal.pl